

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu

PSK.9011.1.7.2026
Przemyśl, 24.03.2026 r.

Pani Anna Szymaszek
Burmistrz Miasta i Gminy Bircza
ul. Ojca Św. Jana Pawła II 10
37-740 Bircza

Dotyczy: Ocena obszarowa jakości wody dla gminy miejsko-wiejskiej Bircza za rok 2025

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu działając na podstawie art.4, ust.1, pkt.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416), art.12, ust.1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757) oraz na podstawie § 23 ust. 1, 2, 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie **gminy miejsko-wiejskiej Bircza za rok 2025**.

Na terenie w/w gminy funkcjonują 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oraz 5 ujęć indywidualnych zaopatrujących w wodę budynki użyteczności publicznej i prowadzoną działalność gospodarczą. Mieszkańcy w liczbie 1013 osób w roku 2025 zaopatrywani byli w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia z wodociągów publicznych. Z wody produkowanej przez wodociąg Bircza korzystało 848 osób, z wody produkowanej przez wodociąg Kotów korzystało 110 osób a wodę produkowaną przez wodociąg Łodzinka dostarczono 55 odbiorcom. Producentem wody odpowiedzialnym za jakość wody do spożycia przez ludzi dostarczanej odbiorcom jest: Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (ZGKiM) Sp. z o.o. w Birczy ul. Rynek 11/1, 37-740 Bircza.

Wodociąg Bircza jest wodociągiem opartym na ujęciu wód podziemnych o produkcji 128m³/d. W roku 2025 do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wodociągu łącznie z kontrolą wewnętrzną przedsiębiorstwa pobrano łącznie 9 próbek w zakresie parametrów grupy A oraz 1 próbkę w zakresie parametrów grupy B. Woda odpowiadała wymogom rozporządzenia. Uzdatnianie wody prowadzone jest poprzez intensywne napowietrzanie, odżelazianie, odmanganianie. Prowadzona jest stała dezynfekcja mikrobiologiczna przy użyciu lampy UV, dodatkowo okresowo przeprowadzana jest dezynfekcja chemiczna przy użyciu podchlorynu sodu.

Wodociąg Kotów jest wodociągiem o produkcji ok 9 m³/d. W roku 2025 do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wodociągu łącznie z kontrolą wewnętrzną przedsiębiorstwa pobrano 5 próbki wody w zakresie parametrów grupy A oraz 1 próbka w zakresie parametrów grupy B. Woda odpowiadała wymogom sanitarnym. Uzdatnianie wody prowadzone jest przez odżelazianie, odmanganianie i napowietrzanie. Prowadzona jest stała dezynfekcja wody przy użyciu podchlorynu sodu.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu
ul. Mariacka 4 | 37-700 Przemyśl
+48 16 670 76 91
adres e-mail: psse.przemysl@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-39439-51371-IJVJU-22

Wodociąg Łodzinka jest wodociągiem o produkcji 4,3m³/d. W roku 2025 do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wodociągu łącznie z kontrolą wewnętrzną przedsiębiorstwa pobrano 4 próbki wody w zakresie parametrów grupy A oraz 1 próbkę wody w zakresie grupy B. Uzdatnianie wody prowadzone jest poprzez procesy napowietrzania oraz zastosowanie złożeń filtracyjnych (odżelazianie, odmanganianie). Prowadzona jest okresowa dezynfekcja wody przy użyciu podchlorynu sodu. Dodatkowo do dezynfekcji wody służą lampy UV. W ciągu roku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu, wszczął postępowanie w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami parametrów: ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C >300jtk/ml. Natychmiastowe działania naprawcze polegające na płukaniu i dezynfekcji sieci zredukowały ponadnormatywne wyniki i postępowanie zostało umorzone. Woda na koniec 2025 r. odpowiadała wymogom sanitarnym. W 2025 zakończono modernizację Stacji Uzdatniania Wody wraz ze zmianą ujmowanej wody oraz sposobem uzdatniania wody. Z ujęcia wody powierzchniowej zmieniono ujmowaną na ujęcie głębinowe – (studnia wiercona).

Na terenie gminy miejsko – wiejskiej Bircza znajdują się również podmioty pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) w Przemyślu wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach prowadzonej działalności gospodarczej oraz w budynkach użyteczności publicznej. Do powyższych należą: Firma Produkcyjno-Handlowa „BIESZCZADY” Łucja Witko, Szkoła Podstawowa w Żohatynie, Szkoła Podstawowa w Lipie, Szkoła Podstawowa w Leszczawie Dolnej, Szkoła Podstawowa w Sufczyńcu – budynek Nr 1. Podmioty te realizują zatwierdzony przez PPIS w Przemyślu harmonogram poboru wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej

Wodociąg indywidualny Szkoły Podstawowej im. Noblistów Polskich w Sufczyńcu - zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia budynek Szkoły Podstawowej w Sufczyńcu w tym 30 uczniów oraz 14 osób kadry nauczycielskiej. Produkcja wody wynosi poniżej 10 m³ na dobę. Wodociąg indywidualny nie posiada systemu stałego uzdatniania wody, woda jest okresowo dezynfekowana przez pracowników ZGKiM w Birczy podchlorynem sodu. W ciągu roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Przemyślu w dniu 27.03.2025 wydał decyzję o braku przydatności wody do spożycia w związku z przekroczeniem parametrów mikrobiologicznych: bakterie grupy coli w ilości 40 jtk/ 100ml oraz Escherichia coli w ilości 4 jtk/100ml. Po podjętych działaniach naprawczych polegających na zwiększonej dezynfekcji oraz płukaniu sieci, zlikwidowano ponadnormatywne wyniki i postępowanie administracyjne zostało zakończone. Stwierdzono przydatność wody do spożycia. W 12.09.2025r. Inspektor wszczął postępowanie w związku ze stwierdzonym przekroczeniem parametru fizykochemicznego, mętność. W punkcie poboru zlokalizowanym w Szkole Podstawowej w Sufczyńcu, analiza laboratoryjna wykazała przekroczenie parametru mętności na poziomie 1,6±0,1 NTU, przy akceptowalnym poziomie 1 NTU. Natychmiastowe działania naprawcze polegające na płukaniu i dezynfekcji sieci zredukowały ponadnormatywne wyniki i postępowanie zostało umorzone. Woda na koniec 2025 r. odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Lipie - zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia budynek Szkoły Podstawowej w Lipie w tym 38 uczniów oraz 12 osób kadry nauczycielskiej, dodatkowo wodociąg dostarcza wodę do około 50 osób w budynkach mieszkalnych zlokalizowanych w wsi Lipa. Produkcja wody wynosi poniżej 10 m³ na dobę. Wodociąg indywidualny nie posiada systemu stałego uzdatniania wody, woda jest okresowo dezynfekowana przez pracowników ZGKiM w Birczy podchlorynem sodu. W ciągu roku 2025 analiza badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu nie wykazała przekroczeń. Woda odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Żohatynie - zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia budynek Szkoły Podstawowej w Żohatynie w tym 33 uczniów oraz 13 pracowników. Produkcja wody wynosi poniżej 10 m³ na dobę. Wodociąg indywidualny posiada system stałego uzdatniania wody w postaci lampy UV oraz małą jednostkę uzdatniania wody przy pomocy złoża filtracyjnego, dodatkowo jest okresowo dezynfekowana we własnym zakresie podchlorynem sodu. W ciągu roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w dniu 28.01.2025 wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia w związku z przekroczeniem parametru mętność na poziomie 1,7 ±0,2 NTU. W wyniku przeprowadzanych działań naprawczych podmiotowi nie udało się zredukować ponadnormatywnych wyników wyznaczonym czasie. W dniu 30.06.2025 tut. Inspektor Sanitarny ponownie wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi w związku z przekroczeniem parametrów fizykochemicznych: mętność oraz żelazo. Mętność była na poziomie 6,6 NTU, żelazo na poziomie 660 µg/dm³. Woda na koniec 2025 r. nie odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Szkoła Podstawowa im. ks. B. Markiewicza w Leszczawie Dolnej - zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia budynek Szkoły Podstawowej w Leszczawie Dolnej w tym 86 uczniów, 16 osób kadry nauczycielskiej oraz dwie osoby zamieszkujące w mieszkaniu, które znajdują się w budynku szkoły. Produkcja wody wynosi poniżej 10 m³ na dobę. Wodociąg indywidualny posiada system stałego uzdatniania wody w postaci lampy UV, małą jednostkę uzdatniania wody przy pomocy złoża filtracyjnych, systemu napowietrzania, filtr aquaphor, dodatkowo jest okresowo dezynfekacja przez pracowników ZGKiM w Birczy podchlorynem sodu. W ciągu roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemyślu w dniu 27.02.2025 wszczął postępowanie w związku z przekroczeniami parametrów fizykochemicznych takich jak: mętność na poziomie 4,5 NTU, mangan na poziomie 56 µg/dm³, żelazo na poziomie 243 µg/dm³, sód na poziomie 404 mg/dm³, bor na poziomie 2,82 mg/dm³. W wyniku przeprowadzanych działań naprawczych podmiotowi nie udało się zredukować wszystkich ponadnormatywnych wyników wyznaczonym czasie. W dniu 04.04.2025 została wydana decyzja o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi w związku z przekroczeniem parametru fizykochemicznego Bor na poziomie 3,52 mg/dm³. Woda na koniec 2025 r. nie odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Firma Produkcyjno-Handlowa „BIESZCZADY” Łucja Witko - zaopatruje w wodę przeznaczoną do spożycia budynek produkcyjny w Rudawce w tym 11 pracowników, Produkcja wody wynosi poniżej 10 m³ na dobę. Wodociąg indywidualny nie posiada systemu stałego uzdatniania wody, woda jest okresowo dezynfekowana przez pracowników

zakładu produkcyjnego. W ciągu roku 2025 analiza badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej wodociągu nie wykazała przekroczeń. Woda odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Bor – występujący w przyrodzie dostają się do wód podziemnych głównie w efekcie jego wypłukiwania ze skał i gleb zawierających borany i borokrzemiany. Zawartość boru w wodach powierzchniowych może wystąpić na skutek zrzutów ścieków, ta praktyka jest jednak w ostatnich czasach rzadsza. Krótko i długotrwałe przyjmowanie kwasu borowego lub boraksu drogą pokarmową z pożywieniem lub wodą do picia wykazało, iż toksyczność tego pierwiastka dotyczy męskiego układu rozrodczego, zaobserwowano uszkodzenia jąder. Dzienna dawka tolerowana dorosłego człowieka nie powinna przekraczać 0,16 mg na kg masy ciała. Przekroczenie tej dawki boru może wywołać teratogenię, spożywanie wody z znaczą zawartością boru podczas ciąży może uszkodzić płód, wywołując wady rozwojowe.

Sód – występujący w przyrodzie, sole sodowe są na ogół dobrze rozpuszczalne w wodzie i są wypłukiwane ze z utworów geologicznych do wód gruntowych i powierzchniowych. Żywność stanowi główne źródło dziennego spożycia sodu, głównie w postaci chlorku sodu. Oszacowanie dziennego spożycia pochodzącego z pożywienia jest trudne ze względu na duże zróżnicowanie stężeń oraz fakt, że wiele osób doprawia potrawy solą. Chociaż powszechnie uznaje się, że sód jest niezbędny do życia człowieka. Sole sodowe nie są silnie toksyczne ze względu na wydajność, z jaką dojrzałe nerki wydalają sód. Jednakże odnotowano ostre skutki i zgony po przypadkowych przedawkowaniach chlorku sodu. Związek między zwiększonym spożyciem sodu a nadciśnieniem tętniczym jest przedmiotem znacznych kontrowersji naukowych. Chociaż badania krótkoterminowe sugerują, że taki związek rzeczywiście istnieje. Stężenia przekraczające 200mg/l mogą jednakże powodować smak wody niemożliwy do zaakceptowania przez odbiorcę.

Żelazo – należy do najczęstszych zanieczyszczeń wody ujmowanej na zaopatrzenie ludności, występując w znacznych ilościach, przede wszystkim w wodach podziemnych. Zawartość wyższych stężeń żelaza wpływa niekorzystnie na stan techniczny sieci wodociągowej oraz na wskaźniki organoleptyczne wody – barwę, mętność, a także metaliczny smak wody, budzące zastrzeżenia konsumentów. Oznacza to w praktyce konieczność uzdatniania wody z większości ujęć podziemnych, wykorzystywanych na potrzeby mieszkańców oraz czuwanie nad tym, aby nie dochodziło do przenikania żelaza do wody w trakcie jej uzdatniania i dystrybucji.

Mangan - jest powszechnie występującym składnikiem zarówno wód podziemnych, jak i powierzchniowych, uwagi na częstość występowania oraz wysokie wartości stężeń szczególne znaczenie ma mangan obecny w wodach podziemnych, ujmowanych w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, w których należy do najczęstszych obok żelaza zanieczyszczeń, przenikających z utworów geologicznych. Podwyższone wartości (400-500 µg/l) stężeń manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia najczęściej nie przekraczają powyższej granicy i nie zagrażają zdrowiu ludzi, mogą one natomiast wywierać niepożądany wpływ na wskaźniki organoleptyczne wody, powodując wzrost jej barwy, mętności, smaku i zapachu. Mogą też powodować pozostawianie przebarwień na pranych tkaninach, urządzeniach sanitarnych oraz innych powierzchniach, mających kontakt z wodą. Istotnym problemem jest także wytrącanie się nierozpuszczalnych związków manganu w formie osadów mineralnych w przewodach wodociągowych, z czasem prowadzące do zakłóceń eksploatacji wodociągu i dodatkowo przyczyniające się

do pogorszenia jakości wody. Uzasadnia to zabieganie o utrzymanie stężeń manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi na poziomie nie przekraczającym wartości parametrycznej, określonej w obowiązujących przepisach prawnych jako 50 µg/l, przy której nie występują powyższe niepożądane zmiany.

Mętność - wpływa przede wszystkim na wygląd i apetyczność wody. Wywołują ją różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny i drobne cząsteczki roślin, mikroorganizmy wodne, glina, ił, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowana i w żadnym wypadku nie powinna posiadać mętności spowodowanej przez substancje organiczne. Usuwanie cząstek zawiesin poprzez zastosowanie koagulacji, sedymentacji i filtracji jest ważnym środkiem w uzyskiwaniu bezpiecznej dla zdrowia wody do picia.

Bakterie grupy coli - to drobnoustroje zdolne do przeżycia i namnażania się w wodzie. Mogą być stosowane w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych oraz potencjalnej obecności biofilmu oraz skuteczności dezynfekcji. Bakterie grupy coli występują zarówno w ściekach jak i w wodach naturalnych. Bakterie te powinny być nieobecne w wodzie tuż po zakończeniu procesu dezynfekcji, ich wykrycie oznacza nieskuteczność uzdatniania wody. Ich obecność świadczy o odradzeniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem, na przykład roślinnym lub glebą.

Escherichia coli - to drobnoustroje, których głównym źródłem są odchody ludzkie i zwierzęce, ścieki surowe, oczyszczone i wszystkie wody naturalne oraz gleby zanieczyszczone niedawno odchodami. Podczas deszczu, w czasie topnienia śniegu *Escherichia coli* może być wymywana do wód powierzchniowych i gruntowych. 1g odchodów zawiera ok. 1 000 000–1 000 000 000 bakterii, co oznacza, że 1 g kału może skażać bakterią *Escherichia coli* ok. 10 000 m³ wody. Ich obecność świadczy o stosunkowo świeżym zanieczyszczeniu odchodami.

Ogólna liczba mikroorganizmów to parametr który nie jest uważany za wskaźnik bezpieczeństwa wody dla zdrowia ludzi, niemniej jednak uchodzi on za najbardziej przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody tzw. odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej.

Po analizie oceny jakości wody, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu **nie stwierdza istotnych zagrożeń dla zdrowia populacji gminy miejsko-wiejskiej Bircza, która jest zaopatrywana zbiorowego zaopatrzenia w wodę przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Birczy.**

Woda do spożycia dostarczana przez indywidualne ujęcia wody dla Szkoły Podstawowej w Leszczawie Dolnej i Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Żohatynie stwierdza możliwe istotne zagrożenia dla zdrowia korzystających z w/w wodociągów.

Z wyrazami szacunku,

Barbara Honicka
Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Przemysłu
(podpisano elektronicznie)

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Bircza - drogą elektroniczną na adres e-Doręczeń: AE:PL-92740-29816-ESTVF-16, za pośrednictwem Publicznej Usługi Rejestrowanego Doręczenia Elektronicznego (PURDE)
2. a/a SK.

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

Realizując obowiązek o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej „RODO” informuję, że:

Administratorem danych osobowych jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Przemysłu, ul. Mariacka 4, 37-700 Przemysł.

Dane osobowe przetwarzane są w celach:

- a) realizacji bieżącego lub zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (podstawa art. 6 ust. 1 lit. c, e; art 9 ust.2 lit. b, g, h, i, j RODO),
- b) archiwalnych, naukowych, dowodowych, statystycznych, analitycznych i administracyjnych w interesie publicznym (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. c i art. 9 ust. 2 lit. j RODO).

Osobom, których dane są przetwarzane przysługują: prawo dostępu do swoich danych, prawo otrzymania kopii danych osobowych podlegających przetwarzaniu, prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, prawo do usunięcia danych, prawo do ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych, prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres wskazany w przepisach o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Dane osobowe mogą zostać przekazywane następującym odbiorcom: operatorom pocztowym i kurierom. Dane mogą być przekazywane również instytucjom określonym przez przepisy prawa oraz podwykonawcom (podmiotom przetwarzającym) np. firmom informatycznym wykonującym usługi na rzecz Administratora. Podanie danych osobowych jest wymagane obligatoryjnie przez Administratora, w celu realizacji bieżącego lub zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W sprawie ochrony swoich danych osobowych może Pani/Pan skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych poprzez e-mail: iod.psse.przemysl@sanepid.gov.pl